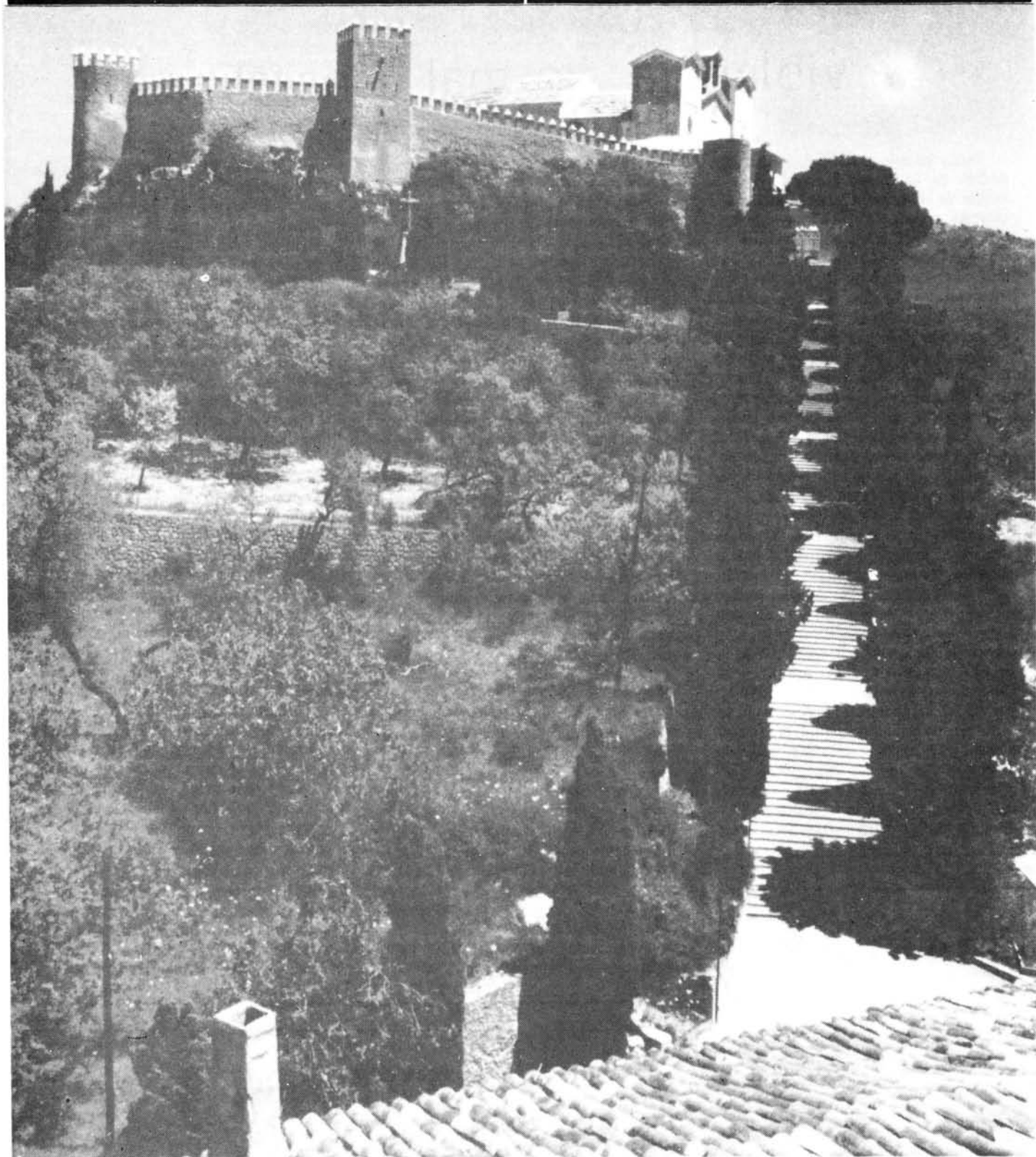

GENT DE LA VILA
NA MARIA ROCA, "Sa desenfitora"
per Serafí Guiscafré

COL.LABORACIO:
HOMENATGE A GABRIEL ALOMAR
per Gabriel Janer Manila

BELLPUIG

ARTA

SEPTIEMBRE - OCTUBRE 1977
N.º 19 - III EPOCA

Vet aquí una perspectiva nova de tot el conjunt de Sant Salvador.
Sant Salvador, a través de la història, ha estat per Artà i els artanencs:
DEFENSA en els atacs del pirates.
HOSPITAL durant l'epidèmia de pesta, l'any 1820.
CEMENTERI en 1814 i en 1820.
ESCOLA de primeres lletres per algún temps.
Ara, Sant Salvador ho és tot per Artà.

La violencia, un mal generalizado

Todos los días, a través de los distintos medios de comunicación social, salta la noticia de violencias de todas clases que se cometen en nuestra tan asandereada sociedad. Así como vamos implacablemente destruyendo el medio ambiente en que vivimos, con poluciones tan irrefrenables como irresponsables, de igual forma vamos deteriorando la pacífica convivencia ciudadana, creando una atmósfera de dureza, agresividad y violencia que ya empieza a ser tan irrespirable como el aire de nuestras ciudades. Uno procura no ser pesimista, pero el más elemental realismo nos lleva a desconfiar de una sociedad en la que todo el mundo clama por sus derechos y nadie por sus deberes ya que de aquí arrancará otra fuente de permanente conflictividad.

Ciertamente puede el hombre de hoy envanecerse de unos progresos técnicos y científicos espectaculares, pero también podemos temer la agravación de muchos males al no acompañar al progreso técnico un equivalente progreso moral. Bergson afirmaba que al hombre de hoy le era muy preciso un suplemento de alma. El orgullo siempre será un mal y una fuente permanente de conflictos en todos los órdenes; por ello se debe intentar remediarlo por su contrario, la humildad, pero ¿cómo hacer humilde a un ser desposeído con frecuencia de auténtica cultura, de casi nula espiritualidad pero de muy desarrollada técnica? Por desgracia el hombre que maneja y manipula con extraordinaria perfección los

maravillosos inventos de nuestra técnica puede ser un ser vil. Y ello porque cultura y civilización, espíritu y técnica pueden ir tan disociados como el agua y el fuego. Creo es Spengler quien afirma que la cultura es la maduración de la sociedad, la culminación de un largo y trabajoso proceso que comienza en los estratos más primitivos y elementales: pero cuando la cultura degenera en civilización y técnica se degrada y retrotrae al hombre otra vez a estados primigenios de barbarie. Creo que recientes y muy sabidos acontecimientos de la historia contemporánea prueban la verdad de lo que estamos escribiendo y el confusionismo, en ideas y en su expresión, tal vez pueda inducirnos a la sospecha de si habremos llegado a un estado parigual a la Babel bíblica. Me parece era San Agustín quien recordaba a los ciudadanos del Imperio Romano que eran sus vicios los que hacían fuertes a los bárbaros. Y es que el ser humano debe guiarse en el obrar por su razón y por su inteligencia equilibrada y nunca por el simple instinto. Pero me temo que aquí también hemos tergiversado el orden de los valores. Y así nos luce el pelo.

De esa dureza y agresividad que comentamos ningún estrato humano, ninguna clase de la sociedad se ve libre. En el campo de la política, en la Iglesia, en las relaciones laborales, entre padres e hijos, entre generaciones de edad algo diferenciada imperan la incomprensión y la dureza y, como consecuencia, el hombre se aísla, se encierra en la incomunicación, en este siglo precisamente que ha visto y puesto en práctica unos medios de comunicación de masas realmente maravillosos.

Tampoco nuestros pueblos se ven libres de este general malestar y la agresividad,

por ahora verbal, prepara los corazones para la acción. O quizá sea al revés: expresamos de palabra unos sentimientos que rebosan nuestros corazones. Parece que preferimos la disolución a la renovación y nos viene muy a contra pelo todo esfuerzo en mejorarnos. Con la táctica, tan farisaica y tan cómoda, de que siempre los culpables son los otros, nos quedamos con nuestro pecado que pudre nuestras almas y el precio que para ello tenemos que pagar se traduce en una muy generalizada tristeza. Todo ello hablando en general naturalmente. Pero bien sabemos que las bellas excepciones son pocas en demasía.

Precisa serenar los espíritus. El hombre que somos cada uno de nosotros es demasiado débil para aguantar una tensión muy prolongada. Por lo demás nuestro ciego orgullo nos lleva a repetir los mismos errores que criticamos en los otros. Como cristianos que muchos queremos ser todavía, debería dolernos más que nada la pérdida del sentido moral tan patente y tan clara como tan fatalmente sustituida por falsas liberaciones. Si no comenzamos por intentar con gran humildad liberarnos del mal moral, del pecado, que es el que genera la peor esclavitud, todo se quedará en frases vacías y en inconsistentes ilusiones. Desde el pecado de Adán el mal existe en el mundo pero el querer hacer pasar el mal, el pecado, por virtud, es la peor de las invenciones y la más diabólica de las tentaciones.

En una palabra, creo que sólo hay una violencia legítima y es la que nos lleva a confesarnos pecadores y a intentar extirpar de nuestros ojos la viga que nos ciega para así poder ayudar al hermano a quitarse la paja que también enturbia su visión. ■

Portada: Foto Biel Palou

BELLPUIG
ORGANO DE LA JUBILEA DE LA TRANSFERENCIA DEL SEÑOR

REVISTA MENSUAL

N.º 19 - III EPOCA
Septiembre - Octubre de 1977

DIRECTOR:
Juan Servera Riera

CONSEJO DE REDACCION:
Miquel Morey, Antoni Gili,
Jaume Morey, Jaume Mayol,
Jaume Alzina, Bartomeu Gili,
Gabriel Palou, Serafí Guiscafrè,
Jaume Sureda, Catalina Th. Bonnín

REDACCION Y ADMINISTRACION:
Sant Salvador, 2
Teléfono 56 20 20
Artá

Imprenta Politécnica
Calle Troncoso, 3
Teléfono 21 26 60
Palma de Mallorca

Dep. Legal P. M. 57-1969

TOMBOLA

La Parroquia agradece vivamente a todas las personas y entidades que con su generosidad y trabajos hacen posible todos los años, a través de la tómbola, una recaudación de fondos destinados a la limpieza de nuestro templo parroquial. Muchas gracias a todos y que Dios se lo pague.

ELECTRO HOGAR 2

DISTRIBUIDOR EXCLUSIVO DE NEVERAS

**OTSEIN
Y
SUPER SER**

NOTA: Valoramos su nevera usada.

FORA FIGUES

Es probable i qui sap si imprescindible que les distintes opcions que concorrin a les properes eleccions municipals vagin recolzades per partits polítics. Això no és dolent mentre no degeneri en una brega de partits deixant a la vorera la qüestió més important pels electors: els problemes municipals, molt greus gairebé per tot arreu.

Als partits potser els interressi col·locar en els ajuntaments a homes adscrits a la seva disciplina per tal de reforçar l'actuació del partit en una àmplia xarxa d'afiliats que ostentin un poder més o manco important, però per entre els forats d'aquesta xarxa es poden escolar les solucions als problemes que ens afecten de tan a prop.

Aquests problemes no els resoldran els partits, sinó els homes que hi haurà als ajuntaments. Es per tant molt important saber qui són els homes que pretendran arribar a la sala. Quan presentin la candidatura caldrà que examinem bé si tenen vocació de servidors dels interessos municipals o de lacais del partit.

Cal que hi hagi un lligam entre les candidatures i els partits, és necessària una coherència ideològica i una connexió més enllà de l'àmbit local, però cal també que aquest lligam serveixi per a potenciar una gestió racional, decidida i amb una orientació progressista de les solucions a totes les qüestions municipals, les presents i —cal preveure— les que es puguin presentar en el futur. Hem de pensar que els partits, abans d'avaluar amb la seva sigla una candidatura, es preocuparan de que les persones que la formin siguin les capacitades per a aquestes funcions, perquè aquesta serà la clau del seu èxit; però hi ha la possibilitat, hi ha el gran perill, que allò que li interressi al partit sigui una presència de la sigla, per damunt del que nosaltres més necessitem: un consistori eficaç.

Aposta cal estar alerta als detalls d'una campanya de captació —ara de simpatia, després del vot— que ja ha començat d'una manera no per subtil menys certa. Fa mal aconsellar, però amb totes les reserves aconsellàrem no fer massa cas als grans moviments espectaculars de les grans figures dels grans partits i fer-ne més a la lletra menuda dels esdeveniments polítics i, especialment, a les persones que formin les candidatures: tots nos coneixem i sabem bé què podem esperar de segons qui. El perill, el gran perill, està en què la brillantor d'una sigla de partit mos enlluerni i, amagat davall la protecció d'un anagrama, se filtri algú que sabem, perquè el coneixem de sempre, que farà figa. I de figues, ja n'hem menjades massa. ■

NOTA DE LA REDACCIÓ

El lector ens ha de disculpar.

Malgrat els bons propòsits d'aquesta redacció BELLPUIG no sortí els passats mesos. L'estiu, pareix ser, no ens és favorable i, any darrera l'altre, ens fa la mateixa jugada.

Disculpau-nos. Com bons al·lots que som prometem no tornar-hi.

Començam amb el mes d'octubre una nova etapa de BELLPUIG i farem tots els possibles perquè surte puntualment i reflexi fidelment la realitat artanenca. Aquests són els nostres propòsits i convidam a tots els que vulguin a ajudar-nos a fer-ho possible. Ja sabeu on trobar-nos. I disculpau una vegada més.

Lois

JEANS & JACKETS

LO MAS AVANZADO
EN LA MODA
DE PRENDAS TEJANAS

DISTRIBUIDOR EXCLUSIVO:

VICENS, S. A

Calle A. Blanes, 42
Teléfono 56 22 19
ARTA

EXCAVACIONES Y DESMONTES

Miguel y Mateo Morey

Calle Vilanova, 27
Teléfono 56 20 85
ARTA

Us dic que hi anam bé.
Tot s'enfila per amunt.
Sa carn i es peix
i fins i tot sa fruita,
que de tan amunt com ses posada
par que tota estigui en es
cuc-curucull d'els arbres.
i Vatu al món!

I ara per afegitò... els llibres.
I saps que ho es de gros.
Han de mester més llibres ara a un curs
que abans en tota una carrera de misser.
i l no us cregueu que aprenguin més!
Ja me direu si no podria haver-hi
uns llibres iguals per a tothom.
I... de franc. Que per aquí comença
sa gratuïtat de s'ensenyança.
Pero si... si... Per aquí gratei...

i Saps que ho es de gros!
Ara en es Congrés estan tot preocupats
per una porrada que foteren a un diputat.
I s'han alssurat tots.
I quan peguen en es poble que els va votar,
tan sols ni obrin boca.
Meam si ara que han estat elegits
s'en fotran dels electors...
Perque no me digueu que no hi hagi
coses més urgents i importants.

I si no ...on es sa feina per a tothom...
Sa carestia de vida que mos farà tornar boets.
Sa falta d'una bona reforma fiscal
perque pagui el que té d'una punyetera vegada.
Potenciar s'Agricultura. Donar unes pensions
en els vells, que no peresquin llimosnes.
Fer gratis s'ensenyança... i però de veres!
No que mos diguin que es de franc
i mos costi un ull de sa cara.
I etc. etc. etc. etc. en podriem enomenar
fins la setmana qui ve.

Però no... ells a parlar de pujar-se es sou...
discutir sa bufetada. Viajar per tot,
i qui té picó, que se grat.
i Quin País Déu meu! En lo bé que podriem estar.

Perquè no mos na dam compta...
pero anam allà on no dic.
I si no ja me contestereu.
Ací a Mallorca tal volta mos na donem
més tart que a altres bandes...
Pero hi anam... hi anam a les totes.
Arribarem a veure que en ves de venir aquí
a cercar feina, heuram de tornar emigrar
els mallorquins, com es feia abans.
I si no que ho diguin els artanencs de
per Amèrica... I de per França... i Alemanya.
I fins i tot de per Palma; que si s'anaven
era perquè ací no podien menjar...
Perque Artà es terra prima i es mestai
se hi fá magret. I sort d'es turisme.
Que si no... ja seriem a bous.

Bé no us alarameu. Per ventura no serà tant.
Es que noltros mares... sempre pasam pena.
Aplegau llenya, que ve s'hivern
i es butano pujarà... i Vatu al món!
Ja hi tornem esser...

SA COMARE BENETA

—Ordenanza sobre gastos suntuarios.—Se puso en conocimiento del Consistorio la nueva ordenanza sobre gastos suntuarios. En lo que se refiere a nuestro municipio, hizo constar el Secretario, su incidencia será mínima, ya que solamente puede aplicarse a los cotos de caza y que los impuestos o tasas que de los mismos se obtengan serán de escasa cuantía.

—En el capítulo de ruegos y preguntas, indicó el Alcalde que por la Diputación se ha asignado a nuestra población un vehículo motobomba para extinción de incendios, debidamente equipado y que por sus características puede prestar un estimable servicio.

En cuanto a las pasadas fiestas puede adelantarse que la cuestión económica ha sido muy satisfactoria.

Las dos últimas sesiones celebradas por nuestro Consistorio correspondientes a los meses de Agosto y Septiembre han sido de escaso interés ya que no se incluían en las correspondientes órdenes del día asuntos importantes.

Pasamos seguidamente a reseñar lo tratado en las mismas.

Sesión del mes de Agosto

—Escrito del Concejal señor Morey, solicitando el pago de unos atrasos al personal del Colegio, recabando del Alcalde la creación de una Comisión Municipal que gestione la adquisición de diverso material y mobiliario necesario para el nuevo Colegio de BUP.

Al objeto de atender a tal solicitud, se interesó por el Consistorio al firmante presentará escrito o documentación en que se fundamente el porqué de tales deudas, las cuales serían inmediatamente satisfechas. Se acordó la creación de la Comisión interesada para los fines expresados.

Sesión del mes de Septiembre

—Se da cuenta por el Sr. Secretario de las aprobaciones por el Ministerio de Hacienda del presupuesto Municipal para 1977; de la ordenanza para el impuesto sobre publicidad y del expediente de contribuciones especiales.

—Por parte de la Jefatura Regional de Costas y Puertos se solicita informe del Ayuntamiento al objeto de legalizar un tramo de camino que discurre por zona marítimo terrestre, en el predio Aubarca, a solicitud del propietario D. Antonio Solivellas Llampayes. Se acuerda informar en el sentido de que no existe inconveniente alguno para oponerse a tal legalización ya que no perjudica a nadie.

—Se acuerda cercar y colocar una barrera o puerta metálica en la finca propiedad de Doña María Blanes, lindante con la calle Clota, al haber cedido dicha propiedad una franja de terreno al objeto de alineación de la citada calle.

NACIMIENTOS

- Día 11 de julio. Marta Matamalas Morey, de Lorenzo y Esperanza. C. de Rafael Blanes, 13.
- Día 5 de agosto. Juan Nicolau Carrió, de Gabriel y Juana-Ana. C. de Lladoner, 11.
- Día 6. Margarita Servera Pascual, de Andrés y María. Avda. de Costa i Llobera, 5.
- Día 6. Luis Romero Grillo, de Juan y Emilia. C. de Bellpuig, 12.
- Día 24 de agosto. Rosa-Ana Riera Fuster, de Pedro y Margarita. C. de R. Blanes, 19.
- Día 24. Miguel Llitas Bauzá, de Juan y Antonia. C. de Ses Roques, 11.
- Día 29. Sebastián Mascaró Gomila, de Jaime e Isabel. C. de Sa Teulera, 29.
- Día 1 de septiembre. Margarita-Cristina Caballero Femenías, de Jaime y María. C. Nou, 5.
- Día 4. Catalina Ferrer Tous, de José y Margarita. C. del G. Aranda, 86.
- Día 5. Alejandro Vaquer Guerrero, de Antonio y María. C. del G. Franco, 64.
- Día 19. Nadal Ferriol Servera, de Nadal y Ana. C. de R. Blanes, 57.
- Día 23. Juan-Antonio Bauzá Muñoz, de Juan y Francisca. Na Llambies-Cala Millor.
- Día 30. Catalina-María Ginard Mas, de Bartolomé y María. C. de Margarita Esplugas, 27.

MATRIMONIOS

- Día 23 de julio. Antonio Servera Femenías con Catalina Ferrer Esteve.
- Día 30. Juan Ferragut Danús con Antonia Bauzá Ferriol.
- Día 17 de Septiembre. Antonio Femenías Bover con Magdalena Canet Dalmau.

DEFUNCIONES

- Día 16 de julio. María Lull Massanet, viuda, de 94 años. C. de Ses Roques, 4.
- Día 27. Ana Bernard Ginard a) Fuia, casada, de 82 años. C. de S. Pere, 11.
- Día 3 de agosto. Miquel Pons Soler, casado, de 46 años. C. de Son Servera, 8.
- Día 4. Manuel Matamoros López, casado, de 84 años. C. dels Blanquers, 14.
- Día 10. Isabel Martínez Ros, casada, de 76 años. C. de Ses Barraques, 11.
- Día 17. Miguel Munaner Cañellas a) Barbassa, soltero, de 65 años. C. de Sta. Margalida, 54.
- Día 24. Ana Jaume Carrió a) Caragola, soltera, de 49 años. C. J. Estelrich, 28.
- Día 10 de septiembre. Bartolomé Vives Massanet a) Revellet, casado, de 85 años. C. del Pou Nou, 23.
- Día 16. Eugenia González Arias, viuda, de 76 años. C. de Ses Roques, 11.
- Día 17. Paula Bonnin Fuster a) Guixona, casada de 75 años. C. de Pep Not, 16.
- Día 17. Antonio Perelló Ferragut a) Porro, casado de 75 años. C. de Pep Not, 18.
- Día 23. Antonia Serra Gelabert a) Caleta, soltera, de 59 años. C. de R. Blanes, 69.
- Día 26. Isabel Brajones Loraes, casada, de 66 años. C. de Na Caragol, 7.

ELECTRODOMESTICOS
OBJETO REGALO

SANEAMIENTO
CALEFACCION

COMERCIAL CANTÓ

EXPOSICION Y VENTA:
Calle Méndez Núñez, 38
(Plaza de los Pinos)
Teléfono 56 32 38
CALA RATJADA

ALMACEN Y TALLER:
Calle Costa y Llobera, 25
Teléfono 56 20 58
ARTA

ELECTRODOMESTICOS

RADIO Y TELEVISION

COMERCIAL

SANSALONI

Bicicletas Velomotores Motos y Motores Riego
Objeto regalo y Juguetería

Calle Recta, 2 - Teléfono 56 22 93

ARTA (Mallorca)

Bar - Restaurante

SOLIMAR

Director Gerente A. PAZOS

PISTAS DE TENIS - PISCINA - PARQUE INFANTIL - PARKING

Calle Margaritas, 14. Colonia de San Pedro (Artá)

noticias y comentarios

* Por la Diputación Provincial ha sido asignado a nuestra población un vehículo moto-bomba para extinción de incendios. Por lo que hemos podido saber, se trata de una valiosa

aportación que redundará en beneficio de nuestros castigados montes ya que los elementos de que dispone el expresado vehículo lo hacen idóneo para tal menester.

* Haciéndonos ecos del sentir general, queremos dejar constancia del enorme descontento que existe en la población, con la iluminación pública. No se tiene mas que dar una vuelta, de noche, por nuestra población para comprobar la oscuridad que reina en muchísimas calles y barrios. Nos creemos en el derecho de EXIGIR que se dé solución a este problema. Sin comentarios.

* Una vez más y a fuerza de ser pesados, queremos insistir. La circulación en nuestro pueblo es un desastre. Señores, de nada sirven llenar las calles de prohibiciones y demás señales si no se cumplen, si no se hacen cumplir. De momento, cada uno aparca donde le da la gana; de limitación de velocidad nada de nada, de ruidos molestos, mucho de mucho. Mientras, los Guardias Municipales, a lo suyo... He aquí señores una forma de recaudar dinero para las arcas municipales a costa de los infractores, que somos todos, y en beneficio de todos.

* En fecha próxima el artista local Joan Ginard "Sarasate" expondrá su obra en la Galería de Arte "Danús", de Palma, concretamente del 18 al 29 del próximo Octubre. Como siempre, deseamos al sin igual Sarasate toda suerte de éxito.

* El Rdo. D. Gabriel Massanet hijo de nuestra villa, hasta ahora vicario de Llubí, donde ha desempeñado su ministerio durante 23 años, y al haber cumplido la edad reglamentada, se ha retirado a vivir en la Colonia de San Pedro.

FIESTAS PATRONALES. Transcurrieron las fiestas del pasado mes de Agosto sin que, a nuestro juicio, hubiera acto alguno que merezca destacar es más, opinamos que las fiestas patronales pasaron con más pena que gloria. Es una opinión.

* En fecha próxima será instalada en la sala superior de la casa del "Donat", en el recinto de Sant Salvador, una colección de objetos artísticos litúrgicos.

* Aunque de ello hace ya unos meses, queremos dejar constancia del nuevo premio obtenido por Sebastián Mesquida: Se trata del de narración correspondiente al Certamen Literario Ciudad de Manacor, fallado el pasado mes de Julio y concedido a la obra "El Pou", de nuestro paisano.

* Parece que el asunto de la residencia de ancianos se halla en un punto muerto ya que, según se nos informa, el Ayuntamiento no puede proporcionar un terreno adecuado.

* Como cada año, el segundo domingo de Septiembre se ha celebrado la tradicional "Fira", con la acostumbrada animación, si bien, y debido al auge tomado por el mercado de los martes, la importancia o novedad de tal "Fira" ha quedado bastante mermada.

* Ignoramos si por parte de nuestro Ayuntamiento se ha efectuado gestión alguna referente a la supresión temporal o definitiva del tren. Mientras, sigue funcionando (?) una línea a base de autocares que cubren el trayecto hasta Inca. Por noticias que tenemos sabemos que este servicio deja muchísimo que desear. Esperemos que, tal supresión sea en realidad tal como se nos informó en su día, es decir, de carácter temporal.

* **NUEVO CURSO DE BUP.** Cuando BELLPUIG llegue a sus manos ya habrá sido inaugurado el curso 77-78 en el Colegio Municipal de Bachillerato Unificado y Polivalente. Centro ese que, como nuestros lectores recordarán, lleva ya 9 años realizando una encomiable labor cultural en nuestra villa. Y este año presenta gratas novedades. Ya se cuenta con el nuevo edificio construido en Na Caragol. Se culmina así un lento y largo peregrinaje que esta institución ha tenido que realizar: primero fue el antiguo convento de Can Morey y, después, Ses Escoles... Locales estos que, a pesar de cumplir con su funcionalidad, no contaban con unas condiciones óptimas.

El nuevo edificio, que a pesar de albergar ya en su seno a nuestros estudiantes de BUP, se encuentra en su fase final de construcción y se espera que será inaugurado en el mes de enero.

Sobre este tema y el de la enseñanza en general insistiremos en nuestro próximo número. Dejamos, sin embargo, constancia de nuestra satisfacción como artanencs de contar, por fin, con un centro educativo no privado y NUESTRO. De tots es artanencs. Estamos todos de enhorabuena.

Cristalería

Isleña

GRAL. GODED, 4
TELÉFONO 55 06 33
MANACOR

ESPEJOS, VIDRIOS Y CRISTALES
ACRISTALAMIENTOS EN GENERAL

Instalaciones
Eléctricas

Instalaciones
Sanitarias

Eléctrica ARTÁ - LUX

Venta de Electrodomésticos en general

Avenida Costa y Llobera, 34
Teléfono 562306

ARTÁ (Mallorca)

ERMITA DE BETLEM

La mar...
allà baix,
Calla
I la campana
batalla dins el silenci
i la pau...
El món plora...
i l'aire
besa la pell.
Els ulls s'omplen de vert
i blau...
Montanya i mar
llancen cançons al cel.
Suau...
com el batallar de la campana
batega el cor...
I l'ermita solitària
es beu l'embat que puja
de Betlem.
L'encens d'unes veus aspres
s'enfila cap amunt
Cap a l'altura.
(Pau...
Amor?
Fum?
¡¡Pols! !)
Canteu el goig el goig de sabrer-se eters
de sentir-se eters
de veurer-se eters...
La campana plany...
El món calla
I mon cor plora.
L'ermita desolada
Tota sola...

S. G.

Artà, tardor del 75

GENT DE PER LA VILA

Ens proposam dur a les pàgines de "BELLPUIG" diversos personatges que capllevem per dins la VILA D'Artà, amb una mena de popularitat que les fa diversos i diferents del corrent de la nostra gent.

Pensem mostrar-ne les peculiaritats d'una manera planera i casolana, com cal a l'idea de veure'ls tal com són entre nosaltres, quasi podríem dir que enxoquinats i bata d'estar per casa.

Si us fa, continuarem la col·lecció i pregam que si en sabeu qualcun amb qui nosaltres no pensem, ens hi fassiu reparar comunicant-ho a la direcció del periòdic.

Sensa més raons anem-hi.

Avui començam presentant a

NA MARIA ROCA, "Sa desenfitadora"

Es ben cert que la fe fa miracles.

I si no que ho diguin al caramull de malicosos que passen per S'Era Vella cap en el carrer D'Es mig, tot esblanqueïts i allonguizats i que poc a poc van cobrant els colors i els anims, com si la vida que s'escapava, tornàs a raus donan-los amb el nou colors l'eixariment i l'alegria.

Tu ho creus o no ho creus. Ningú no si posa fort.

Es clar que si un no hi creu no es gens fàcil que es curi.

I tot per obra i gràcia d'una dona arromengada, viva de potències, i sense cap pèl a sa llengua, manejan un mocador beneït, midat per un bras gruixadet i una mà allargada, recolzat per la senyal de la creu i una oració secreta que Na Maria Roca repeteix de cor, mentre uns ulls aspiregen fitorant els del malalt que s'omple d'una pau tranquil·la, més efectiva que la de qualsevol ansiolític inventat per la química moderna.

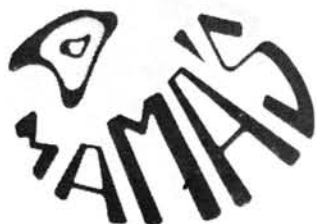
Na Maria Roca es dona d'estampes i Sants Cristos.

Actualment encara conserva aquella mirada punyent que fitore els enfitats.

Qui vol venir que vingui.
Jo no n'enviï a demanar cap.
I qui no ve no se n'heura de tornar.

(frente Sindicato)

Comunica a sus clientes y amigos que dispone de un extenso surtido en vestidos de primavera-verano PRE-MAMA y vestidos bautizo, canastillas, cunas y colchas RECIENTE NACIDO

Filla d'aquell ínclit personatge que el mateix t'arrabassava un queixal de viu en viu, que t'afeitava, repelant, es temps de cremar un llumí.

Mestre Jaume Roca fou son pare al que heurem de fer un reportatge postum qualche dia. Bé.

Ella va aprendre l'art de Madò Beata, una dona gabellina que ho havia duit D'Altea.

Madò Beata era filla d'un farer que fou destinat al faro que guiava els navilis per la Costa del Cap Negre; Entre el Morro Toix i la Serra d'Albir de la província D'Alacant. Ella no se ni pogué anar perquè feia uns anys anava marcida, sense que ningú no li pogués treure ni la malaltia ni els dolors. S'havia de morir.

Fins que pel faro arribaria una desenfadada que havia visitat a quasi tots els alicantins. El torrer feu venir la filla, la dona li aplicà el mocador i heu de creure i pensar que Madò Beata quedà més sana que un gra d'all. Ella va aprendre l'art i el dugué a Mallorca on no fa gaire anys que va morir de vellesa, que es un mal qui no te cura, a la veïna Capdepera.

Diu Na Maria Roca.

—Estar enfitat es estar empatxat. Se posa un pa aquí, s'assenyala l'epigastri, i no passa, fins i tot quan s'afica més menjar sa sent caure pesat com a plom.

—¿Té res a veure amb el mal bocí?

—Res. Jo no entenc d'aquestes coses. Això es una cosa natural. Es menjar no passa i es fa un empatx. Es malalt no sap ben bé qué pateix. N'he visitats de ben allargats a dins es llit. Ja estaven a ses darreres.

—¿I es mocador?

—Mos diu si està enfitat o no. Es mocador pot esser qualsevol però... ha d'estar beneït. Jo el mit des de es colze a sa mà mentre es malalt aguanta d'un cap. Si per cas sa mà no m'arriba, que hi faltin dos dits, es que no hi està. Si té mal seria d'altra cosa.

Si sa mà arriba a n'es cos es que està enfitat, si pes coll hi està molt i a s'espalla es gros. Val a dir que no pot estar-hi més.

—¿Què es el que fa efecte per què es curi?

—No t'ho sabria dir. A mi m'ensenyaren s'oració i tenir es mocador beneït. Idò bé. La persona o per l'afecte de s'oració, per sa fe que té en curar-se, sent que es desfà sa pilota que cap medicina era capas de desfer.

—¿Què es sent quan s'està enfitat?

—Molt de mal. A s'estomac, a s'esquena; se sent mal a tots els ossos, en es ventre. Per tot. En venen així... (Fa caramullet amb els dits de la ma dreta). No un... molts... molts.

I en anar-se'n a ses quatre o cinc vegades de jo midar-los queden bons.

—¿I no les feis pendre res?

—Bé. Aiximateix les don una tassa de romaní. Es romaní és molt bo per a tranquilitzar. No romaní tot sol. Mesclat amb til·lo i una miqueta d'herballuïsa. Bollit i una tassa o dues.

—¿Res més?

—Un pedaç banyat d'esperit ací damunt. Si tan fort tenen s'enfit, que

tan fort sia... un agafa nou fulles de llorer, un manedet de camemil·la un poc de vauma una mica de mollera roquera. Les bullen i quan hi están agafes una mica de segó i l'escaldes. Sa mateixa ollada basta per tot es temps que estiguis enfitat, basta tornar-ho encalantir i fer sa coca de segó i aplicar-la a damunt s'estomac, ben roïada d'esperit. Si te poses tres coques, millor que una. Que t'en poses quatre, millor que tres i si cinc millor que quatre.

—Això després d'haver-lo midat en so mocador?

—¿Ah! si. Maldament te posis vint coques no te feren res si no te midàs. Això es de més a més. Com es romaní que prens que sols es per a donar tranquil·litat i benestar. Es romaní dona tranquil·litat en es cor.

—Meam. Pensau que som un client. ¿Com ho ferieu?

Na Maria Roca treu un mocador i me dona un cap.

—Veus... basta que aguantis... (Allarga es mocador). Veus... me seny "En nom del Pare" (posa es colze a damunt sa voreta des mocador i mida en sa mà allargada. Cada cop que pega una braçada es torna senyar un... dos...)

Me retir abans de que m'arribi no fos cosa que m'arribas pes coll i resultas que estava mes empatxat que un golafre.

—Es mocador vertader té una veta a cada banda perquè puguin agafar. Ha de fer ses tres midades meves i com te dic segons on li arribi està mes o manco enfitat. Quan esta curat falten mes de dos dits per arribar-te.

—¿Què diuen es metges d'això? ¿S'han sentit gelosos?

—Mai. Ja ho saben ja. Però, mai. No m'han dit una paraula mai.

N'hi ha haguts que li han volgut pendre es secret. Na Maria Roca riu quan hi pensa. Ella no pert mai ses bromes i li xoca pensar-hi.

D'altres s'en han volgut fotre...

—Una vegada en vingué un home a foter-se'n de jo. Es vespre abans n'havien parlat a una rotllada i ell sostenia que això era comedia. "Idò si es comedia noltros estam molt contents de Na Roca". Lo se'n demà demetí ell es presentà.

—¿Què tal Maria?

—Bé, i tu? ¿Què hi ha res de nou?

—I jo no ho sé. Jo que t'he de dir. Me sent molt ple... molt malament i he dit... no ho sap ni sa meva dona, ni ningú... ara anirà a veure Na Maria Roca.

—Te miraré:

Vaig agafar es mocador, el vaig mirar, i no hi va estar.

—Dic... Jaume no hi estàs.

—¿Ho has mirat bé?

—Dic... Si, però hi tornaré per estar més segura, i que t'hi estiguis. El torn mirar i no hi estava. Dic... Mira si no estàs bé vas a veure es metge perquè te doni lo que necessitis. Però per jo no hi estàs.

—No res...

—Jo... ses darreres que vingués a riure-se de jo o a fer-me una prova. Jo no sabia que n'haguesin parlat.

Des cap de set dies o des cap d'un mes me digueren.

—¿Què va venir fulano?

—Dic... si, va venir.

—¿Què va estar enfitat?

—No... no ho va estar.

—¿Oh! Si t'hagués pogut posar una corona d'or le t'hauria posada.

—¿I com es?

—I mo va contar. A puta... vaig dir jo. Venia per riure-sen i no ho va poder fer-ho. Sa qüestió que va estar molt malalt. S'havia de morir. L'havien extenuat, no importa dir-te res més. Ell se sentia molt malament i un dia diu a sa dona.

—"Ves a cercar Na Roca".

En sa nit es presentaren a cercar-me. Jo vaig dir ¡No! no puc venir. Pes teu homo no. Per t'ú, pel teu fill, per ses filles puc, manco p'en Jaume.

I ara, diu sa dona.

—Per què jo no vull que s'enriuguin de mi, perquè jo ne me'n ric de ningú. Qui vol venir que vingui, i qui no vol venir no s'en haurà de tornar.

—"Tirau... veniu"— me digué ella i aquella dona se posà a plorar, fieta meva que me va rompre es cor. He de dir sa veritat perquè si no el m'hagués romput no hi hauria anada. A les onze del vespre me n'hi vaig i va estar fins en es coll. El vai midar i va dormir tota sa nit. I feia més d'un mes que no dormia i quasi no podia ni jeure. Allò fou un miracle del Bon Jesús que ho va fer perquè ho pogués veure.

Sa qüestió que hi vaig anar quatre o cinc vegades fin que quedà bo.

Es una llàstima no poder transcriure ses infleccions des parlar de Madó Roca. Ella matisa cada paraula donant-li una força que no es pot traslladar a l'escriptura. Mos na contades de tot color i es una delícia sentir-ni contar.

Mentrestant el miraculós mocador queda guardant dins la caixa i l'oració dins son cervell.

Son... coses de la Vila. Qui no ho creu que ho vagi a cercar.

HOMENATGE A GABRIEL ALOMAR

Del 10 d'octubre al 2 de novembre tindrà lloc a la nostra illa un homenatge a Gabriel Alomar. Un home que, com ens diu en Biel Janer, "ha estat, durant la llarga nit, sistemàticament ignorat, deformat i silenciàt". Ell, com tants d'altres, ha de ser recuperat per aquesta Mallorca que cregueren matar per a sempre i ara torna resorgir.

Fa uns mesos, des d'aquestes mateixes pàgines, demanàvem un record per aquells artanencs que moriren víctimes de l'odi i de la irracionalitat. Demanarem i demanem la mort dels mites per a recuperar la nostra pròpia identitat. Pel que significa la figura de Gabriel Alomar dins d'aquest procés, "BELLPUIG" en la seva modèstia, s'adhereix a l'homenatge i desitja que, amb l'exemple de Gabriel Alomar com a mostra, sia prest tot un poble qui estimi la justícia i odii la iniquitat.

GABRIEL ALOMAR Estimà la justícia i odià la iniquitat

Els ossos d'En Gabriel Alomar i Villalonga, nat a la Ciutat de Mallorca l'any 1873 i mort a l'exili d'El Caire, el 1941, han retornat, no fa gaire, a la seva terra.

En realitat, es tracta dels ossos d'un desconegut, perquè En Gabriel Alomar ha estat, durant la llarga nit, sistemàticament ignorat, deformat i silenciàt. Es l'hora ja, de conèixer la seva obra, les seves proposicions, el seu ideari. I saber fins a quin punt N'Alomar va viure al servei del seu poble. Es l'hora de recuperar la història ofegada.

Estèticament, En Gabriel Alomar és un modernista. Els seus poemes reunits en el llibre *La Columna de foc* (1911) són d'una expressivitat sorprenent, de vegades austera, entre la plasticitat d'En Costa i Llobera i l'aire decadent d'En Miquel dels Sants Oliver. Políticament, la seva tasca es va centrar en l'intent d'unir el catalanisme amb el socialisme i construir un partit catalanista d'esquerres, enfront de la Lliga, catalanista de dretes i enfront dels partits obrers i radicals-republicans amb poca preocupació catalanista. El catalanisme de N'Alomar es centrava en una clara i definida preocupació autonòmica, integradora de les llibertats nacionals.

Fundà alguns partits polítics: el *Bloc Republicà Autonomista*, el 1919, juntament amb En Marcel·lí Domingo i En Francesc Layret, el *Partit Republicà Català*, poc temps després, i la *Unió Socialista de Catalunya*, el 1923, amb En Campalans i En Serra i Moret, més a l'esquerra. Quan fou proclamada la II República Espanyola, fou elegit diputat per les Illes per a les Corts Constituents, com a membre del Partit Radical-Socialista. Més tard, havia d'esser nomenat president de la Comissió Permanent de Instrucció Pública, ambaixador de la República a Roma (1932-1934), professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i, el 1937, en el bull de la Guerra Civil, ministre plenipotenciari a Egipte.

Com a mestre —En Gabriel Alomar fou un gran pedagog—, l'hem de situar en la línia dels homes de la *Liga de Educación Política*, amic d'Ortega y Gasset, d'Unamuno i de Valle Inclán. Escrivia, el 1931: "Més enllà del que podríem anomenar concepte *estàtic* de l'estudi, hi ha el concepte *dinàmic*. No basta acumular coneixements i cultura, com si la cavitat cerebral fos un magatzem; sinó que també és necessari formar-se criteri personal, capaç de rebel·lar-se contra la petrificació tradicional dels tòpics o dels dogmes. Més enllà de la simple assimilació, està la potència de rectificació i renovació. Més enllà del talent, de la coneixença o de la concepció, que són facultats femenines, com indica el doble sentit de la paraula *concebre*, hi ha la facultat genial, funció masculina, com indica la mateixa rel de la paraula *geni*, germana d'engendrar i de genital. Més enllà de l'adquisició dels coneixements, immobilitzats en el cervell, hi ha la sabiduria de fer-los moure, de fer-los rebullir, fecunda i seminalment, de fer-los servir unes voltes de destructors com a projectils, i altres de constructors com a operaris, que edifiquen les noves ciutats tot sonant la lira. Els coneixements fredament immòbils tenen la grisor pedantesca dels substantius; i damunt ells ha de caure l'acció, fent-los remoure i convertint-los en verb, perquè el Verb, segons el Gènesi, creà el món per la seva sola eficàcia, i segons l'Evangeli, va encarnar-se per a redimir al món".

Valdria la pena destacar el concepte dinàmic de la cultura i de l'estudi, creador de noves realitats, capaç de commoure els fonaments de la vida social, de portar cap dret a l'acció renovadora de la Història.

Denuncià els oportunistes, combaté el caciquisme, lluità contra la pena de mort. Estimà la justícia i odià la iniquitat. Per això, és ben segur, que morí a l'exili.

GABRIEL JANER MANILA

CAÇAT AL VOL

Mentre vèiem com corrien els ciclistes el dia del circuit de les festes d'enguany i a l'ombra espessa de la serradora d'En Rinzell, caçarem aqueixa conversa entre dos coneguts que tiraven de nyerra sobre els hostes ciutadans.

—Què tal es de Ciutat? Què han venut amb so barran esmolat?

—Vatua vadell, no me'n parlis! Diven que només tenen un budell, però a sa taula menjien més que una llima.

—Deus haver de tenir sempre es gani-vet amb sa mà i sa porta des galliner oberta.

—Això no seria res de s'altre món. Lo bo és que de tan de despenjar sobras-sades amb una canya, degut a lo alt de sa sotilada, guanyaria de tota sa bèstia an En Joan Marin a encendre canalobres.

BETA VULGARIS

COSES NOSTRES

Ara que s'acosta el temps de llamps i llampugues, trons i tronadissa, vergues i vergades, sols tapats i llunes coronades, bo serà recordar el llenguatge popular dins la meteorologia casolana.

Si els núvols surten mitjan horabaixa per la banda de llevant, la gent vella els coneix encara per aquests noms:

Sa cadira de Sant Pere
Sa creu de s'alba
Sa crostera vellmarina
S'estel de s'auba
Es gra d'ordi
Els Deiols
Sa guarda des Deiols
Ses tres maries
El llit de la verge santa
Es carretó des set frares
Sa guarda des porques
Sa carrera de Sant Jaume
Els Ferros
Ses cabrelles
Els ulls de Santa Llúcia
S'estel de sa tramuntana
S'estel des bovers, etc. etc.

I quan el temps va de brou, degut a que ses fonts del cel són plenes, a aquests núvols els vells els anomenen així:

En Jordà
La ciutat de Troia
Es fadrins de Santanyí
En Fonoll
En Botifarra
Ses dones males
En Parratjal
Es braç de Sant Joan
Sa cobertora de Randa
Es capell de Galatzó
Sa Massota
Es fúmeral d'En Porrassar
Es collar d'En Farrutx, etc., etc.

Un dels espectacles més grandiosos i esgarriadors que es poden veure (tal volta únic per lo singular), és pujar a l'Atalaia Freda una matinada bafosa de tardor. Veure extasiats com la serra del Nord, des de Formentor al puig de So'n Comelles, ha estat safalcada per un ocea de cotó i neu.

Si no teniu amb qui anar-hi, jo, amb molt de gust, vos hi acompanyaré.

BRASSICA NIGRA

crónica deportiva

Estamos una temporada mas en los inicios de una nueva confrontación ligera y esta vez en categoría nueva como viene sucediendo hace ya tres años sucesivos, en todas las demás se pasó a la primera (2.ª, 1.ª y ahora Preferente), en esta, ilusiones para ver buen fútbol, para situarnos en buena posición o sea en mitad de la tabla y grandes esperanzas en forjar jugadores de la cantera para que dentro de poco tiempo el primer equipo esté formado por la mayoría de artanenses; para ello falta paciencia, y veo que se está perdiendo, principalmente en una serie de crítico-aficionados que están desanimando demasiado.

Los comienzos en "preferente" han sido "casi" desastrosos y no lo decimos así, puesto que el último partido nos ha dejado un excelente sabor de boca y se ha otorgado un margen más de confianza, pero creo que esa confianza ha de servir para que pongan remedios a algunos "divos" que sólo piensan en el lucimiento personal y que son excelentes jugadores pero que no aportan más que fugaces deslumbramientos y a deambular por el campo, creo que más les valdría no jugar. Hoy, día para poder jugar a fútbol, tiene que haber buenos mimbres, pero tienen que estar lo suficiente atados para que tengan la fuerza suficiente de aguantar las muchas avalanchas del equipo de enfrente.

El Artá posee estos mimbres, pero no hay por ahora forma de atarlos lo suficientemente fuertes y en la mayoría de estos cinco partidos han buscado más la vistosidad de sus jugadas que de la practicidad de las mismas de cara a su equipo. Esperemos que el Sr. Sastre llegue a colocarlos en su sitio.

Los resultados obtenidos:

Artá 2 - Llosetense 2 (Goles de Madaula y Mascaró). Regular.

España 2 - Artá 0; mala suerte, cambio de ritmo local y cuando parecía al revés se pierde el partido.

Artá 0 - Villafranca 1... Mal.

Manacor 3 - Artá 1 (Llaneras)... Mal, 5 hombres atrás y 6 delante... ¿Porqué? ...

Artá 3 - Sóller 2 (Genovart, Riera, Sóller en P.P.) excelente 2.º tiempo, y con sólo 10 jugadores (emulando a H.H.).

Total: 5 jugadores, 1-1-3, 6 a favor y 10 en contra 3 puntos y -3, balance algo pobre, esperemos que sólo haya sido la novatada y veamos un resurgimiento del equipo, la hinchada demostró que cuando el equipo juega ella se siente feliz y lo premia con los aplausos del pasado domingo.

AFICIONADOS:

Artá 0 - Felanitx 3

Cide 6 - Artá 1 (Artigues)

Artá 3 - Serverense 2 (Barbón, Artigues, Hernández)

Escolar 3 - Artá 5 (Barbón, Artigues, Palou, Serafín)

Sóller 1 - Artá 1 (Sóller en p.p.).

DE LA COLONIA DE SANT PERE

* Primeras comuniones. Celebraron la Primera Comunión en la Parroquia de la Colonia de San Pedro, el pasado día 17 de Agosto, los hermanos: Felipe, María Antonia y Miguel Angel; hijos de Miguel Barceló y Margarita Llaneras.

* De nuevo la cruz de término ha sido colocada en el cruce Betlem-Colonia; ya que, como es sabido debido a una tormenta se derrumbó haciéndose pedazos. Gracias a la buena voluntad de varias personas ha sido reconstruida soldando las piezas rotas y colocando en su columna barras de latón para darle más consistencia.

* El "Pont d'Es Barranc", uno de los tramos más peligrosos y estrechos de la carretera de la Colonia, por fortuna dejará de serlo en breve puesto que han empezado ya las obras de ensanche.

* Una vez más es noticia la veleta del campanario. En una de las tormentas de los días pasados varias personas vieron como el pararrayos recogía una fuerte descarga eléctrica que, debido al insuficiente aislamiento, al parecer fundió las cajas de bolas quedando fija la veleta en posición Norte.

C. THOMAS

Mal comienzo, faltaba mucha coordinación, los equipos parecían demasiado superiores y se salía agarrotados, la victoria contra el Serverense en las postrimerías del partido sirvió para dar moral y confianza a los jugadores, que en Capdepera y después en Sóller (donde la fortuna, nos birló su ayuda) han servido para que el equipo tenga su primer positivo y empiece a jugar con cierto ritmo y ganas.

Esperamos que los veteranos tengan la suficiente paciencia para ayudar a los más jóvenes y sepan perdonar sus fallos que tienen ahora.

JUVENILES

En estos momentos de escribir estas líneas aún no han empezado las confrontaciones ligueras, pero en los partidos de pre-temporada se han dado a conocer por una excelente puesta a punto y una gran calidad de juego, les faltará (ojalá nos equivoquemos) algo de talla, principalmente en campos adversos, y algo de veteranía, pues la mayoría son jugadores que será la 1.ª temporada de juvenil. Pese a ello creemos que Gili les inculcará ideas y desarrollará un buen trabajo, como ya hizo la pasada temporada con los infantiles, a los cuales les dio un esquema de juego.

PREJUVENILES

Pese a que en los partidos amistosos, había sido un desastre buen comienzo ahora en Manacor al empatar con el "Vázquez de Mellás" a 2 tantos. No los hemos visto ningún partido, pero casi todos ellos es la primera temporada que juegan en serio.

Del club del Avance pocas cosas, sólo que aún está en el aire cuando se iniciará el tinglado, pues hay un desbarajuste

de fechas, edades, que no concuerdan entre los de la F. B. de F. y los clubs de alevines e infantiles, principalmente de los pueblos. Pese a ello los chicos van entrenándose y hay por ahora un mejor nivel técnico que el pasado año y es que dentro de breve tiempo esta labor de categoría debe notarse dentro del pueblo.

Cosas que deberían solucionarse y AHORA...

El enfoque del alumbrado que ya está en las pistas, pero faltan los señores técnicos, para que lo pongan a punto... ¿A quién corresponde llamarlos? ¿y esa junta deportiva de tenis o club como se llame, por qué no lo paga, si acaso, del dinero que han recaudado hasta estas fechas?

Un buen alumbrado en el Campo de "Ses Pesqueres", y es que los que poco tenemos poco hacemos aún para conservarlo.

Una previsión, estructuración del DEPORTE (con toda su extensión) y planificación a plazo corto, medio y largo. No tiene que ser fútbol hay otros deportes, que aún que sea de minorías, la constante práctica empezada en las escuelas y fomentada luego por una constante afición a la misma arraigan allí mismo, y un pueblo deportivo ve con mucho más optimismo la vida misma, aprende a desenvolverse con más soltura dentro de su habitat y dentro de su "modus" particular.

Pronto empezarán los juegos escolares comarcales, ¿Por qué no se participa, en actividades, no mayoritarias, sino todo lo contrario en otras actividades? ...

No todo tiene que irse a la Papelera. ¡Verdad!

LOYAM

Muebles **BAUZÁ**

DAMIAN BAUZÁ

Fábrica:
C/ Bajo Riera, 10 y 12

MANACOR (Mallorca)

Exposiciones:
C/ Gral. Franco, 26
Telefono 55 03 50
C/ 18 de Julio, 13
Telefono 55 05 23

DON MIQUEL MULET

nou Rector de S'Alqueria Blanca

El Vicari D. Miquel Mulet deixa nostra parròquia i el nostre poble. Ja anteriorment a la seva ordenació sacerdotal, ocorreguda a Capdepera dia 28 de maig de 1972, dedicà la seva activitat a la nostra comarca, essent designat Vicari d'Artà en el mes de juny de 1972.

Durant aquests cinc anys llargs de permanència entre nosaltres ha dirigit amb molt d'encert el chor parroquial i ha estat professor del Col·legi de E. G. B "San Salvador", endemés d'esser feel complidor de totes les seves obligacions.

Es posà des d'un principi al servici del poble, conquistant-se nombrosos amics que el recordaran per sempre.

Amb motiu de la seva presentació, com a novell rector de S'Alqueria Blanca, més d'un ventenar d'artanencs l'acompanyaren allà, dia 16 d'agost passat, celebrant-se per tal motiu una solemne missa concelebrada on hi assistí tot el poble que solemnitzava la seva festa patronal.

Digué el sermó amb paraules plenes de sinceritat i emoció D. Miquel Mulet que fou el celebrant principal. Les paraules endràades als artanencs constitueixen un petit document de la nostra història, foren les següents:

"I abans d'acabar, m'agradaria dir-vos, si puc, dues paraules del poble d'Artà. Sapiguen, idò, que m'han tractat molt bé i jo ja havia arribat a ser un artanenc més.

Artà és un poble amb una noble història que l'ha sabuda guardar a n'els seus antics monuments, a n'el seu Museu i a n'els seus llibres, que guarden amb molt d'orgull. Es un poble rodejat de muntanyes i, encara que totes siguien altes, la més important pels artanencs és la muntanya més petita, la muntanya de Sant Salvador que guarda la seva patrona, el tresor del poble d'Artà, la Mare de Déu de Sant Salvador: cap a ella hi pugen els artanencs a tothora per demanar la seva intercessió.

I dins la muntanya també hi trobam l'Ermite, un lloc de pau i silenci, i allà, enmig del repic de les esquelles de les ovelles, és molt bo de fer aixecar una oració a Déu.

Els artanencs són una gent treballadora i festosa. Cents de senalletes, sarrións i altres articles de palma surten

cada setmana de les seves mans i tants en fan que, podríem dir, tot artanenc que ve a n'aquest món ja neix amb un bri de pauma dins les seves mans. I, quan arriba Sant Antoni, el poble s'encén de foguerons i aquell dia obliden les crisis econòmiques, les madones pasten unes bones coques amb sobrassada per damunt i la gent surt a n'el carrer per enrevoltar els foguerons o seguir amb entusiasme la cavalcada i repeteixen una i una altra vegada: Dau-mos coca, dau-mos vi: Visca Sant Antoni!

Aquests i molts d'altres són els records que duc del poble d'Artà i que jo molt sincerament he de agrair.

I particularment vull donar les gràcies a don Joan, el Rector, que m'ha donat la seva companyia i amistat i gràcies a ell el meu sacerdoci, enmig de les crisis que hi ha pel món, està segur i amb bons fonaments; a don Antoni Gili li agraeix el seu bon enteniment per realitzar totes les activitats de la Parròquia; a les monges la seva preocupació perquè no em faltàs el pa de cada dia, i a tots els artanencs la meua gratitud per la bona acollida que sempre m'heu donat".

Tots els assistents dinarem molt familiarment a Porto Petro.

Un glosador hagué duites quatre paraules enfilades per glosar aquest acte.

Hem recollim algunes estrofes, com a cloenda d'aquest escrit:

D'Artà a S'Alqueria hermosa
hem vengut de molt bon grat;
noltros tots hem presentat
don Miquel Mulet Bujosa.
N'és cosa ben dolorosa
deixar un homo apreciat;

Ordenat a Capdepera,
a sa plaça d'Es Sitjar,
totd'una fóreu d'Artà
un vicari de primera;
començareu sa carrera
que aquí heu de continuar.

Val més ser cap d'arengada
que no cova de pagell.
Val més ser rector novell
d'una parròquia honrada
i a ses faldes assentada
de Santuaeri, es Castell.

Dins Artà ereu vicari
i ara ja sou rector.
Que anant a Consolació
passeu amb gran fe el rosari
i just devora es sagrari
reseau qualque estació.

A. GILI

Letres

MELIA, Josep.

La nació dels mallorquins.

Editorial Selecta. Barcelona 1977

Només per justícia cal ressenyar aquest nou llibre d'En Melià: cap dels diaris mallorquins n'ha recollit la publicació tot i essent un tema d'importància actual; però sembla que a Melià se'l vulgui encerclar dins un mur de silenci. Podem no estar d'acord amb les seves idees però no creim que Mallorca es pugui permetre el luxe de deixar de banda sotmetre a debat els plantejaments melianistes. El que hem dit és un element de judici a tenir en compte a l'hora de fer balanç després de la lectura perquè pot enllaçar la mar de bé amb la naturalesa de la temàtica del llibre a un imaginari capítol que el lector podria titular "Les manipulacions de les idees per part dels medis de comunicació a la Mallorca contemporània".

El llibre se subtitula "Una història política dels mallorquins" i és un repàs a l'esdeveniment històric del poble mallorquí en l'estil d'aquell altre llibre que, recordem-ho, tengué una gran difusió i fou la base de molts debats. Ens referim a "Els Mallorquins". El llibre d'ara és una nova redacció d'un mateix assumpte: la recerca i explicació de la nostra personalitat com a col·lectivitat i les possibilitats que tenim a l'abast per a conformar el nostre futur com a poble.

Sense escrúpols diríem que és un llibre necessari per a poder tenir una formació que no hem pogut adquirir a les escoles. La realitat d'un poble, d'un poble que sempre ha sofert malmenades de la història, que sempre ha mantengut, més o manco amagats, els calius encesos d'un desig que esdevenia necessitat per a la supervivència, de recobrar i exercir la seva personalitat, surten a la llum avui que és possible l'edició d'estudis com el que comentam. Això pot servir com a marc on situar una possibilitat que expliqui les raons d'aquestes traves per a la difusió i debat públic de les qüestions que s'hi plantejen. Es que hi ha algú interessat en dificultar l'escorcollament de la nostra història? Hi ha algú que temi els resultats que es podrien derivar d'una tasca generalitzada de recobriment del nostre passat? Potser sí. Què és, doncs, el que aquesta gent podria temer? El llibre de Melià pot donar llum per a descobrir-ho, és una aportació força important a aquesta tasca. Sabem que aquesta fou la seva intenció en escriure'l i creim que ha sabut gratar bé.

No hem de dir que hi ha dins el llibre. Es el lector que ho ha de trobar. Nosaltres només li recomanem la lectura.